

10/07/17

פתרון מבחן מועד א' – 88-133 אינפי 2 תשע"ז

חומר עזר: מחשבון פשוט בלבד. משקל כל שאלה 22 נק', ענו על כל השאלות. כל ציון מעל 100 יעוגל ל100.

משך המבחן: שלוש שעות. מרצה: ד"ר ארז שיינר.

1. קבעו האם הפונקציות הבאות רציפות במ"ש בקטע הנתון

א. $e^{\sin^2(x)}$ בקטע $(-\infty, \infty)$

פתרון:

גישה אחת: מדובר בפונקציה רציפה ומחזורית בכל הממשיים ולכן רציפה במ"ש.

גישה שנייה: הנגזרת חסומה $|2 \sin(x) \cos(x) e^{\sin^2(x)}| \leq 2e$, ולכן הפונקציה רציפה במ"ש.

ב. x^3 בקטע $(0, \infty)$

פתרון:

נביט בשתי הסדרות $x_n = n$ ו $y_n = n + \frac{1}{n}$.

ראשית $y_n - x_n = \frac{1}{n} \rightarrow 0$, אבל $y_n^3 - x_n^3 = \left(n + \frac{1}{n}\right)^3 - n^3 = 3n + \frac{3}{n} + \frac{1}{n^3} \rightarrow \infty$

2. חשבו את הביטויים הבאים:

א. $\int_0^{\infty} x e^{-x} dx$

פתרון:

$$\int_0^{\infty} x e^{-x} dx = \lim_{t \rightarrow \infty} \int_0^t x e^{-x} dx = \lim_{t \rightarrow \infty} \left(\left[-x e^{-x} \right]_0^t + \int_0^t e^{-x} dx \right) = \lim_{t \rightarrow \infty} \left[-x e^{-x} - e^{-x} \right]_0^t =$$

$$= \lim_{t \rightarrow \infty} \left[-x e^{-x} - e^{-x} \right]_0^t = \lim_{t \rightarrow \infty} (-t e^{-t} - e^{-t}) - (-e^0) = 1$$

$$\lim_{t \rightarrow \infty} te^{-t} = \lim_{t \rightarrow \infty} \frac{t}{e^t} \stackrel{\text{L'Hopital}}{=} \lim_{t \rightarrow \infty} \frac{1}{e^t} = 0$$

חישוב הגבול האחרון:

$$\text{ב. } \sum_{n=0}^{\infty} \frac{n+1}{n!}$$

פתרון:

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{n+1}{n!} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{n}{n!} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{n!} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(n-1)!} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{k!} + \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!} = 2e$$

3.

א. תהי פונקציה f בעלת טור הפורייה $f(x) = \frac{a_0}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos(nx) + b_n \sin(nx))$.

עוד נניח כי קיים $c \in \mathbb{R}$ עבורו $f(x) + c$ היא פונקציה אי זוגית.

הוכיחו כי לכל $n \geq 1$ מתקיים כי $a_n = 0$.

פתרון:

$$a_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \cos(nx) dx = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (f(x) + c - c) \cos(nx) dx =$$

$$= \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (f(x) + c) \cos(nx) dx - \frac{c}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \cos(nx) dx$$

כעת $\frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} (f(x) + c) \cos(nx) dx = 0$ כיוון שמדובר באינטגרל על פונקציה אי זוגית בקטע סימטרי.

וכמו כן $\frac{c}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} \cos(nx) dx = \frac{c}{\pi} \frac{\sin(nx)}{n} \Big|_{-\pi}^{\pi} = 0$ (שימו לב שכאן השתמשנו בעובדה ש $n \geq 1$)

ב. חשבו את טור הפורייה של ההמשך המחזורי של הפונקציה $f(x) = \begin{cases} 0 & -\pi < x < 0 \\ 1 & 0 \leq x \leq \pi \end{cases}$.

פתרון: ראשית, נשים לב לעובדה ש $f(x) - \frac{1}{2}$ הינה פונקציה אי זוגית, פרט לערך שלה ב $x = 0$.

כיוון שנקודה אחת אינה משנה את ערך האינטגרל, לפי ההוכחה בסעיף א' לכל $n \geq 1$ מתקיים כי $a_n = 0$.

$$a_0 = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) dx = \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} 1 dx = 1$$

$$b_n = \frac{1}{\pi} \int_{-\pi}^{\pi} f(x) \sin(nx) dx = \frac{1}{\pi} \int_0^{\pi} \sin(nx) dx = \frac{1}{\pi} \left. \frac{-\cos(nx)}{n} \right|_0^{\pi} = \frac{1}{\pi n} (-(-1)^n - (-1))$$

לכן טור הפורייה הינו

$$\frac{1}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(1 - (-1)^n)}{\pi n} \sin(nx)$$

4. נביט בסדרת הפונקציות $f_n(x) = \frac{n^2}{n^2 + x^2}$

א. האם היא מתכנסת במ"ש ב $(-\infty, \infty)$?

פתרון:

ראשית, $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2}{n^2 + x^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{1 + \left(\frac{x}{n}\right)^2} = 1$, ולכן פונקצית הגבול היא קבועה 1.

$$d_n = \sup_{\mathbb{R}} \left| 1 - \frac{n^2}{n^2 + x^2} \right| = \sup_{\mathbb{R}} \left(\frac{x^2}{n^2 + x^2} \right) = 1$$

שימו לב כי $\frac{x^2}{n^2 + x^2}$ יורדת עד $x = 0$ שם היא מתאפסת, ועולה לאחריה. הגבולות שלה ב $\pm\infty$ שווים 1.

לכן סה"כ $d_n \rightarrow 0$ ולכן סדרת הפונקציות אינה מתכנסת במ"ש.

ב. האם לכל $x \in \mathbb{R}$ מתקיים כי $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^x f_n(t) dt = x$?

פתרון:

$$d_n = \sup_{(0,x)} \left| 1 - \frac{n^2}{n^2 + t^2} \right| = \sup_{(0,x)} \left(\frac{t^2}{n^2 + t^2} \right) = \frac{x^2}{n^2 + x^2}$$

יהי $x \in \mathbb{R}$, בקטע $(0, x)$ מתקיים כי

ולכן $d_n \rightarrow 0$ וסדרת הפונקציות מתכנסת במ"ש בקטע זה.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^x f_n(t) dt = \int_0^x f(t) dt = \int_0^x 1 dt = x$$

לכן לפי משפט

גישה שנייה:

$$\int_0^x f_n(t) dt = \int_0^x \frac{1}{1 + \left(\frac{x}{n}\right)^2} dt = n \arctan\left(\frac{x}{n}\right) = x \frac{\arctan\left(\frac{x}{n}\right)}{\frac{x}{n}} \rightarrow x \cdot 1 = x$$

$$\lim_{t \rightarrow 0} \frac{\arctan(t)}{t} = 1$$

שימו לב ש

5. תהיינה שתי פונקציות $g(x), h(x)$ אינטגרביליות בקטע $[a, b]$.

כמו כן הפונקציה $f(x) = \begin{cases} g(x) & x \in \mathbb{Q} \\ h(x) & x \notin \mathbb{Q} \end{cases}$ אינטגרבילית רימן ב $[a, b]$.

א. הוכיחו ש $\int_a^b g(x)dx = \int_a^b h(x)dx$.

פתרון:

תהי סדרת חלוקות P_n של הקטע $[a, b]$ כך שסדרת פרמטרי החלוקה $\lambda_n \rightarrow 0$.

כיוון ש f אינטגרבילית, לכל בחירה של נקודות C_n סכומי הרימן מקיימים:

$$S^R(f, P_n, C_n) \rightarrow \int_a^b f(x)dx$$

אבל, אם נבחר נקודות רציונאליות בלבד נקבל כי $S^R(f, P_n, C_n) = S^R(g, P_n, C_n) \rightarrow \int_a^b g(x)dx$

ובאופן דומה אם נבחר נקודות אי רציונאליות בלבד נקבל כי $S^R(f, P_n, C_n) = S^R(h, P_n, C_n) \rightarrow \int_a^b h(x)dx$

(נתון כי g, h אינטגרביליות).

$$\int_a^b f(x)dx = \int_a^b g(x)dx = \int_a^b h(x)dx$$

וסה"כ קיבלנו כי

ב. נתון בנוסף כי h, g רציפות ב $[a, b]$. הוכיחו כי $h(x) = g(x)$ לכל $x \in [a, b]$.

פתרון:

לכל $x \in [a, b]$ ברור כי הפונקציות אינטגרביליות בתת הקטע $[a, x]$.

$$\int_a^x g(t) dt = \int_a^x h(t) dt \text{ ולכן}$$

כיוון ש h, g רציפות, פונקציות השטח שלהן הן פונקציות קדומות שלהן.

$$\text{נגזור את שני הצדדים, ונקבל } g(x) = h(x), \left(\int_a^x g(t) dt \right)' = \left(\int_a^x h(t) dt \right)'$$